

Kirjoittaminen päiväkodeissa: renki vai isäntä?

Tekstien valta ihmistyössä -seminaari

10.4.2018

Saija Pyhäniemi & Ulla Tiililä

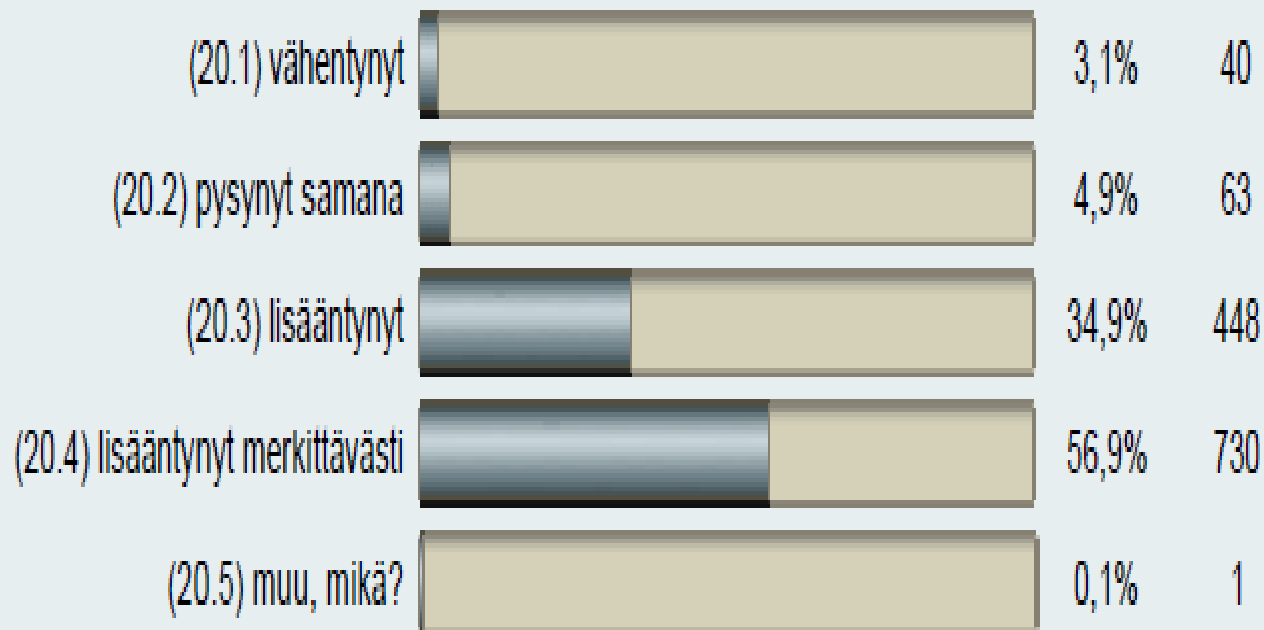

Valtakunnallinen kysely kirjaamisesta päiväkodeissa

- Tehtiin 2009 yhteistyössä Lastentarhaopettajaliiton kanssa.
- 1283 vastaajaa eri puolilta Suomea
 - lastentarhanopettajia 60 %
 - päiväkodin johtajia 20 %
 - lastenhoitajia 8 %
 - erityislastentarhanopettajia 5,5 %
- naisia 97 %
- työuran pituus yli 10 vuotta: 80 % vastaajista
- kunnallisesta päiväkodista 98 %

20. Onko kirjaamiseen kuluva aika työurasi aikana

Kysymykseen vastanneet: 1282 (ka: 3,5)

Paljonko aikaa kuluu kirjaamiseen?

Viikossa

- yli 10 tuntia 7 %
- 6 – 9 tuntia 16 %
- 2 – 5 tuntia 61 %

→ neljäsosa kirjaa päivän tai enemmän viikossa

Mitä tekstejä päiväkodeissa kirjoitetaan?

- **Lapset:** havainnoinnit, suunnitelmat, testit, hoitojärjestelyt, sopimukset, läsnäolot
- **Henkilöstö:** työvuorot, työsopimukset, palkka-asiat, talon sisäinen tiedotus, koulutus
- **Tiedotus** vanhemmille ja yhteistyökumppaneille (esim. koulu, neuvolat, kaupunki tai kunta)
- **Hallinto:** toimintasuunnitelmat, laskut, budjetit, kehityshankkeet, esityslistat, toimintaohjeet

...lasten läsnäolot, kasvatuskeskustelulomakkeet, varhaiskasvatussuunnitelmat, kuntoutussuunnitelmat, esiopetussuunnitelmat, hoitosopimukset, henkilökohtaiset opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmat, viisikkotestit, suomi toisena kielenä -lasten kielenkehityssuunnitelmat, tilapäisen hoidon kaavakkeet, tapaturmaselostukset, pedagogiset lausunnot, lastensuojeluilmoitukset, perhepäivähoidon hoitosopimukset, kouluunsiirtymislomakkeet, kehityksen arviointeja neuvolaan, lista lasten lääkityksistä ja sairauksista, päivähoito-ohjelmat, tiedonsiirtolomakkeet, erityislusten suunnitelmat, havainnointilomakkeet, toiminta- ja ohjaussuunnitelmat, kielellisen lähtötason kartoitus, lähetteet kouluvalmiusarvioon, lasten kasvunkansioita, pienryhmäsuunnitelmat, lasten huolenaihekaavakkeita, viikkosuunnitelmat, päivähoito-ohjelmat, KEHU- ja HALI-testit, raportteja lapsimitoituksesta, ryhmäkeskustelukaavakkeet, varhaisen vuorovaikutuksen tukemisen suunnitelmat, hoitotarpeen listaamiset, hoitopäivälistat...

Milloin kirjataan?

- kiireessä tai pätkittäin työn lomassa 35 %
- omalla ajalla, esim. kotona 16 %
- sujuvasti työn lomassa 16 %
- ajalla, joka aiemmin oli henkilökunnan tauko 11 %
- kirjaamiseen varatulla ajalla 10 %
- ennen lasten tuloa tai työpäivän jälkeen 9 %

(Valittavana kaksi kuvaavinta.)

Mitä kirjoittamisesta ajatellaan?

**Paljon on turhaa, eikä aikaa ole käytössä riittävästi.
Lapset kärsivät, jäävät ilman ohjausta, työ on hektistä,
kiireen keskellä on vaikea keskittyä. Mikä on **TODELLA**
TARPEELLISTA, MIKÄ JOUTAVANPÄIVÄISTÄ, TÄHÄN
TYÖHÖN KUULUMATONTA???! SITÄ OLISI HYVÄ POHTIA,
KUN LIPPUJA
JA LAPPUJA SYYDETÄÄN TÄYTETTÄVÄKSI!!!**

(Ote avovastauksesta)

Ja kuitenkin...

- 85 prosenttia vastaajista pitää kirjaamista hyödyllisenä usein tai toisinaan.
- Haitallisena kirjaamisen näkee 12 prosenttia vastaajista.

Tekstien maailmassa puhutaan teksteistä

”Vanhempien osallisuus alkaa kasvatuskumppanuutta tukevassa asiakasohjauksessa ja osallisuus vahvistuu lapsen omaa varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa ja lapsen varhaiskasvatusta toteutettaessa.”

(Katkelmia Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmasta 2009, 2013)

”Espoon varhaiskasvatussuunnitelma, oma opetussuunnitelmamme, laadunhallintasuunnitelma sekä alueemme päivähoidon strategia ovat myös kantavia rakenteita toimintaamme suunniteltaessa.”

”Järjestämme vuosittain erittäin suosittun Kalevala-juhlan lasten isovanhemmille ja isänpäivänä isille ja lapsille yhteisen suunnistuksen läheisessä metsässä taskulamppujen valossa.”

(Katkelmia päiväkodin laatupalkintohakemuksesta, Salla Niemi 2008)

Kiitos!

Pyhäniemi, Saija 2010: Päiväkotien kirjoitustyöt: mitä, miten, milloin? Kielikello 1/2010. <https://www.kielikello.fi/-/paivakotien-kirjoitustyot-mita-miten-milloin->

Pyhäniemi, Saija 2017: Lastenhoitoa vai kirjaamista. Kyselytutkimus kirjaamisesta päiväkodeissa. – Teoksessa Ulla Tiililä & Kati Karvinen (toim.) Elämän ja kuoleman tekstit. Kirjoittaminen sosiaali- ja hoitotyössä. Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja 50.

Niemi, Salla 2008: Laadun semantiikkaa ja retoriikkaa. Pro gradu -työ. Suomen kieli, Helsingin yliopisto.